

az eljárási költségeket egyenlő arányban viselik.

A hagyaték ilyen állása mellett a m. kir. s-i adóhivatal öröklési illeték kiszabását mellőzte; de az 1920:XXXIV. t.-c. 96. §. és az 1920:XXIV. t.-c. 3. §-ára hivatkozással a hagyatékterhek mint viszterher alapulvételével ingó vagyon visszterhes átruházása címén 92.900.000 kor., illetőleg annak megfelelő 6410 aranykor. után III. fokozatú illeték fejében 192 kor. 30 fill-t szabott ki a kisk. örökösök terhére.

A kiskorúak törvényes képviselője által a kiszabás ellen beadott fellebbezés elutasításával a s-i m. kir. pénzügyigazgatóság a kiszabott illetékeket fenntartotta a kir. adóhivatal álláspontjával egyezően abból az okból, hogy az 1920:XXXIV. t.-c. 96. §. harmadik bekezdése értelmében a cselekvő hagyatékot meghaladó hagyatéki terheknek a cselekvő vagyon ellenében történt átvállalását visszterhes vagyónátruházásnak kell tekinteni s a cselekvő hagyaték pusztán ingókból állván, a törvénytiszakasz idézett harmadik bekezdésének utolsó mondata értelmében az 1920:XXIV. t.-c. előirt illetéket kötelesek viselni az örökösök.

A kiskorú örökösök törvényes képviselője által a határozat ellen beadott panasz folytán a panasszal megtámadott határozatot a m. kir. közigazgatási bíróság érdemleges tárgyalás alá vevén, a panaszt alaposnak találta.

A bíróság szerint ugyanis téves a kir. pénzügyigazgatóságnak a panaszolt határozatban kifejtett és az 1920:XXXIV. t.-c. 96. §. (3) bekezdésére alapított álláspontja.

A most jelzett törvény 95. és 96. §-ai ugyanis egymással szerves összefüggésben vannak. A 95. §. az ingyenes ingatlanvagyónátruházási illeték kulcsát tárgyazza, még pedig a 95. §. 1. pontja, a 88. §. 1. és 2., vagy 93. §. 1. és 2. pontjában meghatározott rokonsági viszonyban állók, a 2. pont pedig az 1. pontban megjelölt személyeken kívül eső más személyek illetékének kulcsát állapítja meg. A 96. §. (1) bekezdése a 95. §. 2. pontjával kapcsolatos. Minthogy a jelen esetben a 95. §. 1. pontja alá eső egyenes leszármazó örökösökről (gyemekekről) van szó, a fentiekből következik, hogy ezekkel szemben a 96. §. (2) és (3) bekezdésében foglalt jogszabályok nem alkalmazhatók, s tőlük az általuk öröklött túlterhelt ingók után a visszterhes vagyonszerzéstől járó illetéket sem lehet követelni.

Ez a megállapítás az állandó bírói gyakorlatnak is megfelelő.

Ezért a m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt adott, s a tévesen kiszabott illeték törlését elrendelte.

**Szövetkezet létesítése és fenntartása céljából létesített alkalmi társulásra vonatkozó megállapodás az 1920. évi XXIV. t.-c. 13. §-a szerinti illeték alá esik. (Közigazgatási Bíróság)**

róság 5662/1928. P. szám.) Nem bír alappal az a kifogás, hogy az 1923. július 9-én kelt, megilletékezett okirat csak a panaszosok 1913. évi megállapodásának részletesebb szabályozását és nem a korábbi megállapodásnak meghosszabbítását foglalná magában és így illetékkal nem lenne megróható. Az okirat „Előzmények“ című I. részéből kitűnik, hogy a panaszosok első, 1913. júliusában létesített megállapodásának tartama 1917. december 31-én letelt és az 1917. március 21-én kötött második megállapodással az egymással létesített viszony tartamát panaszosok meghosszabbították 1924. december 31-ig. Ennek lejártá előtt létesítették panaszosok az 1923. július 9-én kelt megállapodást, amellyel egymásközi viszonyukat újra szabályozták és annak tartalmát a 4. pontban 1927. december 31-ig állapították meg és kikötötték, hogy amennyiben 1927. október 1-ig a szerződő felek egyike részéről sem történik felmondás, a szerződés tartama 1930. december 31-ig terjedő időre automaticamente meghosszabbodik. A bély. és ill. szab. 51. §-a értelmében az idő lejártával megszűnő szerződések minden hosszabbítása bélyegilleték tekintetében új ügylet feletti okiratnak tekintendő. A fentiek szerint a panaszosok új megállapodása a lejárt megállapodást meghosszabbította és egymásközi viszonyukat újra szabályozta, ezért mint ügyletújítás illeték alá tartozik.

További kifogásuk az volt, hogy az ő megállapodásuk csak arra irányult, hogy megalakítják a M. O. É. szövetkezetet, a szövetkezet megalakítására irányuló megállapodás után nem jár illeték, a szövetkezet megalakított, annak egyedüli részesei a panaszosok, a szövetkezet megalakítása után járó illetéket pedig lerótták.

Ez a kifogás nem bír alappal.

Panaszosok egymás között abban egyeztek meg, hogy a közös eladási irodául felállított M. O. É. szövetkezetet, amely önálló jogi személyiséggel bír, fentartják és mint a szövetkezet alapító és egyedüli részesei a panaszosok egymás közti viszonyukat szabályozták az 1923. július 9-én kelt megállapodással, amellyel egymást kötelezték arra, hogy az általuk létesített M. O. É. szövetkezet irányában az alakításból folyó kötelezettségeiket, a szövetkezet fennmaradását, működését lehetővé tevő magatartással és a szövetkezet céljának megvalósítását biztosító eszközök rendelkezésre bocsátásával miként teljesítsék. E célból a panaszosok egymással a megállapodással létesített közösségre lépve, annak II. I. a—d. pontjai és 3. pontja alatt a megállapodásuk célját abban állapították meg, hogy az oxgyén gyártmányoknak a belföldön azonos áron való forgalomba hozatalával, a tartányok gazdaságos kihasználásának biztosításával és az ekörüli kockázat közössé tételeivel, a gyártmányaik forgalomba hozatalának és a tartányok kezelésének az M. O. É. szövetkezetre, mint közösen megbízott eladási irodára reábi-

zásával és az oxigénszükségletnek az egymás közt megállapított arányban való szétosztásával az oxigénüzem zavartalan továbbvitele lehetővé tétessék. E megállapodás tehát a szerződő felek között közös vagyoni érdekek és közös vagyoni célok biztosítására oly társulást létesített, amelyről szóló okirat az 1920:XXIV. t.-c. 13. §-a értelmében illeték alá esik. A megállapodás nemcsak a közös célra való együttműködésre kötelezi a közösség tagjait, hanem a 14. pontban különben arra kötelezi a szerződő feleket, hogy miután az oxigénnek forgalombahozatalánál a tartány a legfontosabb tényezők egyike, a felek a forgalombahozatal céljaira a M. O. É. szövetkezetnek, mint közös eladási irodának kezelésébe megfelelő számú tartányt bocsátanak.

Helyesen állapítottatott meg a pénzügyi hatóságok által, hogy ezek a tartányok a szerződéses közösségben működő tagok által a szerződés célja elérésére alapított szövetkezet kezelésére átengedtetvén, az 1920:XXIV. t.-c. 13. §-ának 2. pontja értelmében vagyontételnek tekintendők és a kikötött vagyontétel értéke után III. fokozatú illeték fizetendő. A tartányok mennyisége és értéke a panaszosok bejelentése alapján 7000 darabban és darabonként 15 aranykoronával állapítottatott meg. Ennek alapulvételével történt az illeték-alapnak is a megállapítása és így az illeték mérve elleni panasz sem bír jogos alappal.

A gazdasági munkásszerződések csak akkor bélyeg- és illetékmentesek, ha a szerződést az illetékes községi előjárásnál kötötték meg. (Közigazgatási Bíróság 1699. sz. elvi jelentőségű határozata.) A m. kir. közigazgatási bíróság a kiegészítő eljárás során beszerezte a c-i kir. járásbíróóság 1926. P. 1357. sz. per iratait, amely pert a panaszos tett folyamatba az illetékkiszabás alapjául szolgáló szerződés szerinti szerződő társai ellen a szerződésben vállalt kötelezettségeik teljesítése iránt. Az említett szerződésnek az iratok közt levő másolatából kitűnik, hogy ezt a szerződő felek közvetlenül kötötték, nem pedig az 1898:II. t.-c. 8. §. értelmében az illetékes községi előjárás előtt.

A megtámadott másodfokú határozat törvényen nyugvó indokolása szerint a panaszos felhívásra sem igazolta, hogy a gazdasági munka teljesítését a szerződésben elvállalt munkásoknak megvolt az id. t.-c. 1. §-ban előírt munkásigazolványa.

Ezek szerint pedig helyes a m. kir. pénzügyigazgatóságának az a jogi álláspontja, hogy a többször említett szerződést nem illeti illetékmentesség az id. t.-c. 21. §-a értelmében, mert az előadottakból nyilvánvaló, hogy az illetékmentesség alapjául szolgáló törvényes követelményeknek a szerződés nem felel meg.